

ttipi-ttapa

1991eko Urtarrilak 10

53. zenbakia

dohain banatzen da

BAZTANGO HAUTESKUNDEAK:
%47,21eko parte hartzearekin
abertzaleak garaile doi-doi

LEHIAKETA

Kaixo irakurle:

Urrian hasi eta abenduan bukatu arte, 6 aldiz izan duzue lehiaketa honetan parte hartzeko aukera. Eta bai aprobetxatu ere! Bertzenaz, galdetu Berako kartero sufrituerei.

Eta jakina, eskerrik beroenak Frantxiskaren Saskian parte hartu duzuen bederatzi komertzioei ere; zuen laguntzarik gabe, ezinezkoa izanzen bait litzaiguke hiru hilabete hauetan banatu diren 24 sari eder horiek, zuei, irakurle maiteoi, banatzea.

Denbora luzerik gabe berriro ere bertze saiotxo bat egingen dugulakoan gaude, eta beharda orduan, oraigoan saririk eskuratzeko suerterik izan ez duzuenok, aukera izanzen duzue. Adi egon beraz!

51. alean saritutakoak

Radio Bidasoak emandako **helatu makina**, Iturengo Mre Pilar Salaberriri; Donamariako Bentak emandako **afariak**, Donostiako Koro Putzukori; Mari Luz Sportek emandako **mendiko botak**, Elizondoko Manolo Lizardiri eta Goiko argazki **dendak** emandako **argazki makina** Lesakako Amaia Larralderi. Kartak, Titareko Nati Balezenak ateratu zituen. Zorionak!

52. alean saritutakoak

Tximeletak emandako **panpina**, Leitzako Javier Tirapuri; La Villa Jatetxeak emandako **afariak**, Baztango Leire Erizeri; Titarek emandako **galtza pareak**, Iruñeko Itziar Gastesiri eta Laia musika **dendak** emandako **walk - mana** Iturengo Mirari Mariezkurrenari. Kartak, Radio Bidasoako Javier Leizak ateratu zituen. Zorionak!

Canon

BIDASOAn

Santiago 7

IRUN

- ✓ Fotokopiadorak
- ✓ Fax-ak
- ✓ Idazmakinak
- ✓ Kalkulamakinak

Tfnoa.: (943) 63 18 18

Fax: (943) 61 15 15

Publizitaterik onena preziorik ttikienean

Zure iragarkiak Bortziriak, Malerreka, Bertizarana, Baztan, Leiza, Goizueta, Zugarramurdi, Sara eta bertze hainbertze herrietako **3.800 etxetara** zabaldu nahi badituzu, deitu 63 11 88 Telefonora

zer- non

-
- 4 AGENDA** Beharrezko telefonoak eta hurrengo alea argitaratu arte inguru hauetan gertatuko diren bilera, erakusketa, ibilaldi, ikastaro, musika kontzertu etabarren agenda.
-
- 7 HONTAZ ETA HARTAZ**
-
- 8 IRAKURLEAK MINTZO**
-
- 9/21 HERRIZ HERRI**
Herrietako berriak: Bortziriak, Malerreka, Sunbilla, Baztan, Zugarramurdi, Urdazubi, Sara, Leitza, Goizueta...
-
- 22 ERREPORTAIA:** "Baztango Batzarreak eta Junta Orokorra"

Mañone
-
- 24 ELKARRIZKETA:** "Axun Irazoki: Indian egondako Zugarramurdiarra"

Margari eta Koro
-
- 26 KIROLAK:**
Mattari eta Ulibeltzak Elkartea
-
- 28 OSASUNA:** "Senda belarrak: Apo - belarra edo hostuaza"
Alberto Iturbe
-
- 29 ARO BERRIAREN ATARIAN:**
Fermin Altzuguren
-
- 30 MERKATU TTIKIA**
-
- 31 DENBORAPASA**
Enbido
-

ttipi-ttapa

HAMABOSTEKARIA

Lege Gordailua: NA-1324/85
Tirada: 3.800 ale

Herriko Etxeko Plaza, 1
31780 BERA
Tfnoa.: 63 11 88

Erredakzio arduraduna: Josemanuel Irigoien **Publizitate arduraduna:** Miren Karmele Tolosa **Erredakzio taldea:** Aitor Arozena, Juainas Paul Arzak, Patxi Larretxea, Pello Astiz **Ale honetan parte hartu dute:** Roman Harribilaga, Oskar Txopereña, P. Apezetxea, Jon Larretxea, Txema Aldabe, Alizia Olaizola, Iban Isasi, Juainas, Koro Irazoki, Margari, Sara, Natalia, Mañone, Antton, Patxi Petrirena, Olain Elkartea, Esteban Arozena, EHNE Nafarroa, Josetxo Susperregi, Goiko Argazkiak, Mena Argazkiak, Zaldia Argazkiak, Mattari, Fermin Altzuguren, OMT eta Enbido-k. **Argitaratzailea:** ttipi-ttapa. **Laguntzaileak:** Bortzirietako Euskara Mankomunitatea eta Nafarroako Gobernua. **Inprimategia:** Jomisa (Irun)

ttipi-ttapa aldizkariak ez du bere gain hartzen derrigorrez, aldizkarian adierazitako erranen eta eritzien erantzunkizunik.

Beharrezko telefonoak

SOS Nafarroa088

OSASUN ZENTRUAK

Elizondo.....452367 / 580235

Doneztebe450300

Lesaka.....637428/637336

Leitza510248 / 510573

KONTSULTAK

Arizkun587039

Gartzain580451

Oronotz-Mugaire592024

Ituren450183

Sunbilla450283

Goizueta514067

Igantzi637755

Arantza634131

Bera.....630929 / 630036

Etxalar.....635105

Urdazubi.....599130

ANBULATORIOAK

Irun630264/621106

OSPITALEAK

Irungo ospitalea614444

Nafarroako ospitalea102100

SSko urgentzi zerbitzua246750

Virgen del Camino

erresidentzia262700

Gurutze Gorria226404

ANBULANTZIAK

Oitz450242/450342

DYA

Lesaka (larrialdiak).....(943) 464622

Elizondo (larrialdiak).....171717

FUNERARIA

Lesaka.....637404

SUHILTZAILEAK

Oronotz-Mugaire592044

GARRAIOAK

Bidasotarra630279

Baztanesa580129

Leitzaran515018

HIRUGARREN ADINARENDAKO ZENTRUAK:

Elizondo580730

Lesaka637154

Bera630104

ABERIAK:

Iberduero450335/450336

Deialdiak

• **Etxalarren**, urtar-
rilaren 11an, arratsal-
deko 7etan Etxalarko
Euskara Batzordearen
bilera.

• **Lesakan**, urtarri-
laren 24an, Herriko
Etxean, arratsaldeko
6etan, Bortzirietako
Euskara Mankomunita-
tearen Aholkularitza
Batzordearen bilera.

Antzerkia

• **Lesakan**, Urtarri-
laren 13an Atxaspi Os-
tatu, arratsaldeko
6etan "Goizuetarrak"
taldearen emanaldia.

Botikak

• **Urtarrilaren 12-
13an**, Etxalar, Sunbilla
eta F. Lezaun (Elizon-
do).

• **Urtarrilaren 19-
20ean**, Bera, Sunbilla
eta F. Iturralde (Elizon-
do).

Ibilaldiak

• **Larun Mendi
Taldea:**

• **Urtarrilaren 13an**,
Mendaur-era;

• **Urtarrilaren 20an**
San Anton-era.

Lehiaketak

• **ttipi-ttapak**
antolaturik:

I. NARRAZIO
LABUR, KOMIKI
ETA ARGAZKI
LEHIAKETA

Lanak aurkezteko azken
eguna, urtarilaren 30a.
Informazioa: 631188
tfnoan.

Kontzertuak

• **Lesakan**, Urtarri-
laren 13an Atxaspi Os-
tatu, arratsaldeko
8etan eskualdeko tal-
deekin kontzertua:
Kanka, Pottoka eta Eli-
zondoko taldea.

Bota bertsoa

Mikel Taberna "Kapi"

Gaia: Antonio Aramendiri
agurra

Doinua: Mutil koxkor bat

"Relojerua", erran didate
etorri zaizu azkena
ta paperera ekarri nahi dut
zinenaren oroimena.
Euskararekin beti bueltaka,
horixe zen zure tema;
gure hizkuntza ez dugu maitte
ta hartzen zenuen pena.
Agur Antonio Aramendi
orain hartzu atsedena

Bizikletakin ttirri - ttarraka
gogoz bulkatu pedala
bizi arazi nahi zenuen
gure mintzo naturala.
Ofizioa: erlojuaren
mamia eta azala
ta bokazioz aritu zinen
hizkuntza maisu bezala.
Zuk euskarari emanko "kuerdak"
luzaro iraun dezala!

AGENDA

Ikastaroak

► Beran:

NEGUTEGIAK,
ARGAZKIGINTZA
ETA
MEKANOGRAFIA

Izen ematea: urtarila-
ren 9 arte, Tfnoa:
630005.

Lekua: Herriko Etxean.

Bilera informatiboa:
urtarrilaren 15ean, arra-
tsaldeko 5etan, Berako
Lanbide Eskolan.

EUSKALERRIKO DANTZAK

► Beran:

Mutikoentzat, gutiengo
adina 6 urte beteak izatea.

Izen ematea Eztegar
frontoiaren ondoan.

Eguna: urtarilaren 12a,
eguerdiko 12etatik 1eta-
ra.

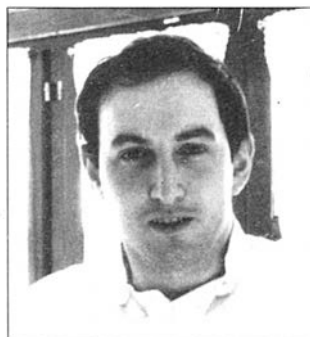
Antolatzailea: Gure
Txokoa Elkartearen
Dantza Saila.

Gastronomia

LEGATZA PERRETXXIKOEKIN

Osagaiak: 4 legatz xerra,
2 txalote txiki, 300gr.
perretxiko, 2 burduntzali
arrain - salda, esnegaina
dl. 1, olio eta gurina edo
mantekilla.

Lurrezko kazuela bat
olioa, gurina eta txalota
ongi xehatuarekin sutan

ZALAIN Jatexea, BERA.

jartzen dugu. Txalotak

kolorea hartzen hasten
denean, aurretik manitu
edo sazonatuta eta irinatik
pasatutako legatz - xerrak
jartzen ditugu, gero
perretxikoak, arrain salda
eta esnegaina gehituz.

Arraina egina dagoela
ikusten dugunean, ka-
zuela pixko bat mugitu,
saltsak gorputza hartzeko
eta perrexila gainetik
eman.

Baserriko feria

► ZERRIKIA

•**Zerrikumea** (20 ki-
lokoa): 4.700pzta. **Zerri**
gizena (95-100): 140 pzta./
kilo bizirik. **Urdamak:** 70-
75 pzta./kilo bizirik.

► BEHIKIA

•**Aretze gizenak:**
Idixkoak: Pzta/kg. Kanak
Extra.....560-580
1.koa.....530-540
2.koa.....480-500

Urruxak: Pzta/Kg. Kanak
Extra.....560-600
1.koa.....550-560
2.koa.....500-520
Oharra: Prezio hauek 300-
340 Kg. kanalean dauzka-
ten idixko eta 200-250 Kg.
dituzten urruxentzako.

Baztango aretzea: 650
pzta/kg. Kanak.

•Behi zaharrak:

Behi nabar gizena:

370Pzta./Kg. Kanak. Behi
gorri ona: 420 Pzta /Kg.
Kanak.

•Aretze ttikiak

(15 egun inguru):

Nabarrak: urruxak 18-
20.00 eta Idixkoak 25-
27.000 Pzta. **Mestizoak:**
urruxak 27-30.000 eta
idixkoak 35-38.000 Pzta.

Datu-iturria: EHNE-Nafarroa

SANTAMARIA Jatetxea

Espezialitatea euskal sukaldaritzan
Eguneroko menua eta karta
Nagusia 30, Tf.: 45 00 43 - DONEZTEBE

MALDAERREKA S.A.

«La Suiza»

Aseguro
mota
guziak

Bittiria karrika -Tfnoa: 637404- LESAKA

ASEGURO OROKORRAK

Itzea, 4 - BERA - Tfnoa.: 63 07 63

LEGARRA

PAPERTEGIA
TABAKOAK
LIBURUAK
OPARIAK

Legarrea 9, Tfnoa: 637030 LESAKA

Irratia

Xorroxin Irratia

Baztan-Malerrekarako eguneroko programazioa

- 8,00tik 12etara: Musika.
- 12etan: Egunon.
- 12,05: Etxeko lanak.
- 12,15: Konkurtso kulturala.
- 12,30: Egunkariak begiratzu.
- 12,45: Nafarroan zehar
- 13,00: Herriz herri.
- 13,25: Oharrak, etab.
- 13,30: Gaur (Egunero gai desberdin bat).

Ondoren, konkurtsoa, dedikatoriak eta musika arratsalde osoan zehar.

Zinema

Caidos del cielo

Francisco J. Lombardi
Peru-España 1990

Peruko zuzendari honek "La ciudad de los perros" filma egin zuen 1983an; soldaduzka egiten ari zen mutil baten egoeraren kontzientziatzea zuen argumentoa, Vargas Llosaren liburuan oinarritua.

Ondotik "La boca del lobo" 1989an; Sendero Luminoso gaia bezala hartuz, Peruko egoera so-

ziala aztertu zuen.

"Caidos del cielo" hirugarren filma honekin; Montreal-eko zine lehiaketan lehen saria iraba-

zi du eta Valladolid-ekoan aipamen berezia.

Filma honetan hiru kontu ezberdin kontatzen dizkigu nolabaiteko loturarekin; gaur eguneko Limako jendaje batzuren kontradikzio eta ezin bi-ziak irteera zailako krisi orokor batean baitago Peru.

Hiru kontu hauek Buñueleri hainbertze gustatzen zitzaion humore beltzez astinduak daude.

GOLEM - IRUÑEA

Musika

Juergasmoan

Tapia eta Leturia
Euskalerrria 1990

Juergasmoan izenarekin aspaldisko atera dute Tapia eta Leturiak euren azken diskoa, jadanik gehienak entzundakoa, Kepa Junkerak irekitako "New trikititxa"-ren biderei atzikiz.

Trikitixaren nostalgikoentzat "Juergasmoan" ez da trikiti diska izanen

berbena diska baizik, baina hala ere, trikitixa band edo taldearekin jarraitzen dute Tapia eta Leturiak, ohizko bikotea laukote bihurtu nahiean eta soinu tti-

kia talde rokeroetan kitarra elektrikoak duen tokian sartu nahiean.

Mejikanak, reggae-a edo country-a, fandango eta trikiti doinuekin ongi nahasiz "Juergasmoan" osatzen dute. Agian ez da Junkeraren "Triki-up" bezain berritzailea, baina trikiti munduan dauden aire berriak kaleratzeko eta juerga asmoan daudenentzat proposagoa dirudi.

AITOR

AFRO
REGGAE
ZOUK

ZAGIT

Taberna. JARAUTA, 98.
IRUÑEA. Tfnoa: 22 14 40

BOTXO ostatua

Tfnoa.: 63 00 52
Zalain auzoa, BERA

BEINTZako OSTATUA

Tfnoa.: 45 00 14
BEINTZA - LABAIEN

ZIZKA OSTATUA

Martxa eta mozkor saltsa
Altzate 28 - BERA

HERRIKO OSTATUA

Tfnoa.: 59 43 25
ITUREN

HONTAZ ETA HARTAZ

Baztan - Erreka - Bida-soako Arkupeak Elkarteak prestatu ditu jadanik aurtengoan burutuko dituzten ekintzak, beti bezala, bidai, ikustaldi, txapelketa eta omenaldiz bete.

Martxora arte, herri tako Jubilatuen jaiegunak eta Otsaila eta Martxoaren artean Benidorrera 3 tandem joanen dira, azaroan ere beste egonaldi bat egingen dutelarik. Apirilaren 10an Erriberara bisitaldia.

Maiatzaren lehenengo 5 egunetan Kultur astea Beran, Elizondon eta Donezteben, eta 22an Lizarrara

“Arkupeak” Elkarteak ekintzez beteriko urtea

bidaia, hilabetea bukatzeko, Aragon eta Frantzia aldekoko Pirineoa bisitatzuz.

Ekainean, La Rhun, Zaragoza, Monasterio de

Piedra, Soria, Laguna Negra eta Ezkaraiera egingo dute bisitaldia.

Uztailaren 9, 10 eta 11 artean, Torrelavegako ga-

nadu feria, Santillana del Mar eta Santander bisitatu dute. Abuztuan ez dira Euskalerritik mugituko; 7an Urkiolara eta 31an Arantzazura.

Irailean, berriz, Lezora joanen dira 14ean, eta 16a eta 25a artean Sortalde kosta, Torremolinos eta Ceutara.

Urriari dagokionez, Igo hamabostaldian Ameriketako senideei bisita eta 2garrenean Bilboko nekazal azoka ikustera eta urtea bukatzeko, Abenduan 27an urtezaharreko besta egingen dute.

Baztan, Bertizarana, Malerreka eta Bortziriak eskualdekoko Eusko Alkartasunak, eskualde honetako Udaletan mozioa aurkeztu du, “gizartearen bizitzan nahiz irakaskuntzan euskararen erabilpen normal eta ofiziala arautzeko” helburuekin bat eginez.

Lehenengo puntuan, Nafarroako Gobernuari eskatzen zaio, 86. urteko legea, benetan aplikatu de-

Earen mozioa Udaletan

Euskararen benetako erabilpena eskatuz

zala gizarte maila guztietan.

Bigarren puntuan, Udal korporazioaren plenoan eta

Gobernu Batzordeen akta ofizialak bi hizkuntzetan idaztea eskatzen da. Hirugarren puntuan, kale, plaza, kirol instalazio eta auzotako euskarazko errotulazioa egitea eskatzen da eta azkenik, Euskarazko Udal Zerbitzuak ezartzea, udal itzultzaile bat hartzea eta langilegoaren preskakuntza eta birziklapen ikastaroak azkar baino azkarrago antolatzea.

GOYA

JOSTAILUAK
JANTZIGINTZA
OPARIK
BURDIN TRESNERIA
Altzate, 5 Tfnoa: 630083 BERA

Fco. Martin Aiestaran
BURDIN-LAN ARTISTIKOA
450235 - ELGORRIAGA

IRUBIDE

ostatua
erretegia

Tfnoa: 637127 LESKA

GAZTAÑAGA

Taberna

Bokadilloak eta pintxoak
Tfnoa: 610708 - LEITZA

TXOKO ERRETEGIA

Bazkari, afari
eta gosariak

ITUREN

Tfnoa.: 45 04 91

URROZKO ESKOLA DELA ETA

Ze tristura eta eraberean amorrua sentitu nuen, larunbata goiz hartan ernatu eta herritik zetorren zarata hura entzun nuenean. Eskolako teilatua kentzen ari ziren, lehenbiziko pausu bezala lurrera bota eta frontoia eraikitzen haste-ko.

Frontoia egitea aspaldi erabakia zegoen, bertze proiektu bat egoera iluntan baztertu zelarik. Horretan etxea berri eta, ikasgelak eta bertze zenbait

gauza (liburutegia, kontsulta, etab.) egitea agertzen zen eta dena subentzionaturik.

Badirudi azken honetan epidemia bat, edo modan dagoen gauza bat bezala, ari dela zabal-tzen jokabide ero hau. Jokabide hau zera da (agintarien jokabidea, noski): zeinek astakeririk haundiena egingen duen dabil-tza, diru gehiena gastatuz eta naturan eta bertze gauza inportanteetan andakeririk haundienak eginez; hauek ditugu Leitzarango autobidearena, Gongozaborte-giarena, Itoitzeko urte-giarena, eta bertze

aunitzen kasuak. Orain gure Urrotzen tokatu zaigu eta hain polita eta ederra den etxea ipurditik bota eta 20 milioinetik gorako frontoia egin nahi dute, dena herriaren sakeletik.

Frontoi hau, gehienak dakigun bezala, hutsa egonenda edo gehienez kanpotarrak erabiliko dute. Lehen aipatutako kasu horretan bezala agintarien indarkeriaz eta jendeari kontsultatu gabe egingen da baina salbuespen batekin, herria ez dela batere mugitu hori aldatzeko.

Etxe horretan gauza aunitz egiten ahal dira, liburutegi

bat, ikasgela batzu, barra bat, bilera gela bat eta baita eraikuntzak martxan daudenez, medikuaren kontsulta ere.

Hemendik nere kexa azaltzen dut ja-kirik jende aunitzek gauza bera pentsatzen duela baina ez duela ezer erran nahi,

eta dei bat egiten dut behar bada zerbait egiteko.

T. U.

Oharra

Eritzi ezberdinek tokia izan dezaten, ez da komeni makinaz idatzitako 25 lerro baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi

duenaren izena, telefonoa, helbidea eta NANren zenbakia agertu beharko dira. Laburtu beharra izanez gero, erredakzioak bere esku izanen du horretarako eskubidea.

ZALAIN JATETXEA

Eguneko menua eta karta

Zalain auzoa, Tfnoa: 63 11 06

BERA

LOZOTEGI - JAIONE

Itzea 3, 630786 - BERA

KIROLAK ZELA

Altzate 6, Tfnoa: 63 05 98

BERA

J. M. ANDUEZA

Elektrizitate instalazioak

Bidasoa 77, Tfnoa: 63 08 54

BERA

Legia 11 - 63 06 64 **BERA**

BIDASOA

TAILERRA

Bidasoa 99

Tfnoa: 630 188 - **BERA**

BOAN TAILERRA

CITROEN Banatzailea

KOTXE BERRIEN

ERAKUSKETA ETA SALMENTA

Herriko Etxeko Plaza - **BERA**

SAROB okindegia

SANDERS Pentsuak

Eztegara 41, Tfnoa: 63 08 99 - **BERA**

EUSKALDUNA JATETXEA

Tfnoa.: 63 03 92

BERA

Eskualdeko zabortegia zabalaik aurkitzen da bilketa sistema berriarekin

Edukinontzi hauen ondoan, beira edo bidrioa biltzeko ontziak ere jarriko dira laister.

Gasolindegi berria Garaia inguruan egingen da

ROMAN HARRIBILAGA

Urte berriaren iristearrekin ezarri da Bortzirietako Hiri-Hondakinen Mankomunitateak antolatutako eskualdeko zabortegia eta berarekin erabiliko den zabor bilketa sistema berria Arantza, Bera, Etxalar, Igantzi eta Lesaka udalerrietan, Bortziriak garbiago eta atseginago bihurtu asmoz, horretarako laguntza eskatzen zaielarik herritar guztiei.

HONDAKIN ARRUNTA ETA BEIRA

Adjudikazio prozesua burutu ondoren, 41.256.000 pezetatako aurrekontuaren aldera Eduardo Migelena Legasa izenarekin elkartzen den

lau kideez osatutako talde Igantziarra izanen da hondakinen bilketaz arduraturako dena datozen hiru urteetan. Zabortegiare aurtengo ekitaldiak 115.026.236ko aurrekontua du.

Giltzarrapo edo kanda-doz hornitutako bi moetatako edukinontzi jarriko dira hondakinak uzteko, oraingoz bat paratua izan bada ere, beira edo bidrioeko hondakinak biltzeko balioko duen bigarren edukinontzia ere izanen da aurrekoen ondoan. Etorkizunerako, ez da baztertzen bertze irtenbiderik, enpresaren baten birtatez birziklapena lortzeko, edota kartoiarekin batera "Emausko trapusal-

tzaileak" delako taldeak eramanez, adibidez. Berako udalerrian Ibardin inguruan aurkitzen den 38 mila m²ko azaleran piletuko da hondakin guztia.

BILKETA EGUNAK

Egun haueetan egingen da Beran: egunero, ortzegun eta larunbatetan ezik; baserri eta auzoetako bilketa egunak, ezberdinak izanen dira.

Onartuta hornitegi edo gasolindegia kokapen berria

Hornitegi edo gasolindegia instalaziorako Iruñeko Gobernuaren Lurralde antolaketa, Etxebizitza eta Ingurugiro zuzentzaeren erabakia onartu egin

udalbatzak osoko bilkuran, aurretik bertze leku batean kokatzea onartuta zegoenez gero, kokapen aldaketarekin ere baimendu du aldiberean udalbatzak.

Era honetan, hornitegiaren behin betiko kokapena Iruñea-Behobia N-121-A errepideko 77,439 Km-n (eskuineko bazterra) eta 77,464 Km-n (ezkerreko bazterra) izanen da "Autoservicio Vera S.L." enpresak bultzaturik ez hirigarri den eremuan.

Adierazitako baimena aplikagarri den legeria berreiziaren arabera eskatu behar diren bertze baimeen kaltetan joan gabe ematen omen da.

LESAKA

Urte bukaera oparoa ekarri zigun Olentzeroak

AITOR AROZENA

Olentzeroak, ekintzez, musikaz eta bestaz beteriko urte bukaera ekarri digu aurtengoan lesakarroi, denetarako lekua egon baitzen gure herrian Gabon jai hauetan.

Errebindikazioari tar-te bat utziaz eta Bortzirietako Amnistiaren Aldeko Batzordeak antolaturik, entzerrona burutu zen elizan abenduaren 22ko arratsko 8etatik hurrengo eguneko ordu bera arte. 34 lagunek egin zuten itxialdi hau, elizaren kanpandorretik ikurriña eta "Askatasuna" irakur zitekeen pankarta bat ere zabalduz. Zortziretan elizatik atera eta bertze 300 bat lagunekin bildu ziren manifestazioan herria zeharkatzeko.

Musikari dagokionez, beti bezala bere txokoa izan du. Abenduaren 23an, Lesakako Abesbatza, txistu-

Apaizaren jarrera ona azpimarratu zuten entzerratutakoak

lari eta akordeolari banda bildu ziren elizan emanaldi eder bat eskeiniz.

Hurrengo egunean haur eta gazteen ahotsak herri guztian zehar aditu ziren beraien Olentzero eta jaioztzak erakusten zuten bitartean. Lehiaketan ere partaide ugari agetu ziren sari bat irabazteko itxaropenez.

Urtezahar gauean ere, abesbatzako partaideek karrikaz karrika ibili ziren

"Diostesalbe" eta bertze Gabonetako kantak abes-tuz. Eta nola ez, Urteberri egunaren goiza ireki arte, hainbat eta hainbat ahots anonimo ibili ziren, hauek tabernaz taberna.

Otxogorriean klaseak hasi

TTIPI - TTAPA hau zuen eskuetara iritsi orduko hasiak izanen dira Tan-tirumairu ikastolako neska mutilak Otxogorriena

etxeko geletan klaseak jasotzen. Ez dakigu olentzeroa edo erregeak izan diren, baina hauei ere opari ederra iritsi zaie aurtengoan, benetan elegante bait dago ikastola berritua.

Oraindik egoitza berriaren inaugurazioa egin gabe badago ere, laister egingen da, hainbat lanen ondoren merezitakoa baita besta eta poza.

ttipi-flash

- **Bidasoa** inguruan erretako eremuen birlan-daketarako milaka pinu eta bertze zuhaitz erosiko ditu Udalak.

- **Akordio** berri bat hartu du Udalak Xorroxin eta Euskalerrria Irratien alde.

- **Urtero** bezala, Errege Kabalgata izan genuen, euren paje, aingeru eta gainontzerako laguntzailekin.

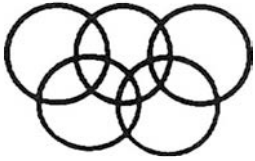
Deñe
LENTZERIA
MERTZERIA
Beheko Plaza 8, LESAKA

ARRATZUBI
ardotegia
Tfnoa.: 63 72 79
Bittiria karrika - LESAKA

BIDEO BELAI
Hamabortzero pelikulen
aldaketa eta berrikuntzak
Tfnoa.: 63 77 80
LESAKA

XATURETXEA
FONDA
Tfnoa.: 63 70 27
LESAKA

★ **KIXKUR** ★
ILEAPAINDEGIA
Bittiria Tfnoa.: 637429 - LESAKA

GOIZUETA
KIROLAK
Kirolak
Mendirako artikuluak
Beheko Plaza 10 LESAKA

Negu honetan 170.000 arbola sartuko dira

PELLO APEZETXEA

Bai, xeheki 169.450 landare berrik aberastuko dituzte Etxalarko oihana, 85 hektareatan banaturik. Berriak dira: Antselka-Unanin 34.000, Zentinela 28.600, Ursumiatsean 11.000, Ausnarrin 26.260, Loietan 23.230, Egillunen 36.360, Mizpirilepon 6.000, Bagole aldean 4.000. Bortz klasetakoak dira landareak: 36.630 Kortzegako pinu beltz, 28.355 bago, 12.355 bertako haritz, 28.090 Insignis pinu, 58.100 izei (abeto) eta 6.000 haritz amerikar. Plantazio hauen mantentzeko, denetara 11.450 metro zerrakuraz inguratu behar dira. Mizpirilepo eta Bagole aldeko plantazioa Udaltzaia kontura da, gainerako guztia Nafarroako

Ela - Ela egunean

Gobernuak ordainduko duenak: 34 milioi. Hori dena negu honetan, ondorengoan bertze 122.210 arbola landatuko baitira, Egillun, Amezti eta Aierdin, 35 milioitako gastarioz. Honekin lotua bertze hau ere jakin dugu, Egillundik Azkuko mindegirainoko pista irekiko dela,

hiruren bat kilometrotako luzera izanen duena, gutenez. Hau ere aurrean eta Nafarroako Gobernuaren eskutik.

«Xorroxin» eta «Euskalerrria» irratia

Bi irratia hauei legalki aritzeko baimena ukatzea

bidegabeko dela adierazi ondoren, bere erabakia zuzen dezala eskatu dio Udaltzaia Nafarroako Gobernuari, Herriak euskaraz bizitzeko duen eskubidea errespetatuz. Bertzela, Gobernuak berak gauzatu-tako Vascuenceren Legea bera ere, bete gabe eta oinperatua gelditzen dela eta.

IGANTZI

Erretako mendiak hiru urtez birplantatuko

OSKAR TXOPERENA

Aspaldidanik agindua izan zen Nafarroako Gobernuak —duela urte bete—, erretako mendiak birplantatzeko estudioa. Azken asteotan Beran egindako proiektu batean aurkeztu zuen Mendi Zuzendaritzak birplantatzea hori.

Dakigun bezala Igantzi izan duen kalitatezko bat. Plangintza horren zati haundi bat Igantziri dago-kio beraz eta hurrengo hiru urtetan birplantatuko dira. Plantatu beharreko zatirik haundienak Anyon daude baina baita Pionborda, Irasari eta Fraingo zenbait zati ere.

Zabor bilketa sistema berria

Hasia da dagoeneko zabor bilketa sistema berria. Bi kamioi ibiliko dira herriz-herriz zaborra biltzen Beran egindako zabortegira eramateko. Igantziarrak dira gainera, lehengo hiru urtetan zerbitzu hori bete beharko dutenak. Herritar

hauek Eduardo eta Luis Mª Irigoien izanen dira. Guttigora behera 42 milioitan hartu dute lana eta izugarriko errekurtso eta istiluren ondoren gainera. Lana behar bezala betetzea eta dena ongi ateratzea es-

(bertze aldean segitzen du)

pero dezagun. Oraindik gauza ttiki batzu falta dira (beira edo bidrioa botatzeko zaborrontziak... hurrengo egunetan jarriko bait dira).

Baratzondoko landa erosteko bidean

Laister onartuko diren Arau Subsidiarioetan Baratzondoko landa, Jon Etxegaraiena hain zuzen, kirol zerbitzurako lekuri egokiena bezala agertzen da. Hau dela eta Udal Batzorde bat zenbait elkarriketa egiten ari da jabearekin.

Baratzondoko landa

Jabeak jarritako baldintzak zailak izan arren saiatzzen ari da Udala akor-

dio batera iristeko pausuak ematen. Aspaldiko asmoa da landa hori herritar guz-

tien eskutara pasatzea eta momentu hori iritsi dela dirudi.

Turismo Sailaren eskeintza

Erronkari edo Roncal aldean azkeneko urteotan zabaldu duten eskeintza, hau da, etxe partikularretan turistak hartzea, Bortzirietara ere zabaldu nahi du Turismo Sailak.

Guk dakigunez lau edo borts etxe izan dira Iganztzin eskeintza hori onartu dutenak, laguntzak nahiko politak direlarik.

ARANTZA

Pasatu dira eguberriak, hurbilago daude inauteriak

JON LARRETxea

Eguberrian giro bereziak sortzen dira, janari goxo, familia arteko besta... eta baita hainbat ikuskizun. Gabon gauean, urtero bezala, Olentzeroa ibili zen herrian barna gero, eguberri egunean, plazan sua emanez erretzeko. Olentzero ederrenarentzako sariak eta kantuak ere ez ziren faltatu. Halere, beharbada nabarmenena, urtezahar bezperako antzerki emanaldia izan zen. Bigarren zikloko ikasleek eskeinutako "Bankusosa" izugarri polita izan zen. Eskolaurrekoak ere eskeini zuten berea. Denak ere politak. Zoritxarrez, lekuattikia gelditu zen joan

zen jendetzarako eta soberra zalaparta entzuten da. Gero, gau horretan bertan, gazte talde bat hor ibili zen baserriz baserri, kantu eta giro alaiean Santaktatan.

Mendi mutilen besta

Hau idazterakoan ez bada oraindik gertatu ere,

Errege egunean mendi mutilen besta ospatuko zen. Aizkoran, Larretxea eta Jaunarena.

Aterpen bazkaria Liza-so, Mañukorta eta Lazkaotxikirekin eta bukatzeko, musika herriko plazan.

Zabor bilketari buruz bilera

Abenduaren 29an Herriko Etxean egindako bilera azaldu zenez, herriko aintzinerak zaborra astean hirutan bilduko da

(bertze aldean segitzen du)

herrian eta bitan baserrietan. Horretarako, zabor ontzi batzu paratu dira egun hauetan.

Arau Subsidiarioak

Arestian aipatutako bilera berean, arau hauen inguruan hainbat azalpen ere

eman ziren. Dagoeneko Herriko Etxean daude eta Boletinean agertuko denetik hilabete epea zabalduko da jendeak ikus eta bere kezka eta alegazioak ager ditzan.

Hilabete horretan, ora-

indik seinalatu gabeko egun batetan, normak egin dituzten arkitektoak etorriko dira, azalpenak eman eta alegazioak biltzera. Hauek bildu eta dagozkien aldaketak egin ondoren, bertze hilabete batez ego-

nen dira jendeaurrean behin betiko onarpena eman aintzinean. Honetarako, alegazio guziak moldatutakoan, Nafarroako Gobernua eta Udalak ere onartu behar bait ditu.

DONAMARIA

Herrian bertan multak ematen hasi

SARA eta NATALIA

Lehen karretera geroalean aski ez zela eta, orain herrian bertan multak jartzzen hasi zaizkigu beste hoiek. Lehengoan, Karlos Migeltorena lagun batekin hitzegiteko geratu zenean herriko ostatu baten aintzinean 30.000 pztatako, multa jarri zioten, kotxearen zati bat, marra zuriatik kanpo zuelako.

Honekin jendea ez dago konforme, zeren eta adibidez, Doneztebe herri haundia izan arren, kotxeak marratik kanpo jartzen dituzte eta gero bertzeak egoten dira ezin pasatuz.

Horrela bada, ez daukate eskubiderik herri txiki batean, trabarik egiten ez duen kotxe bati multa ematea, eta guttiago gidaria kotxearen ondoan egotean.

Doneztebetik bide txarra

Aski da Donamariako Bentara iristea, saltoka hasteko. Bide guztia Do-

nezteberaino zuloz beterik dago (laister hasi beharko dugu bidean kaniketan). Bidea nahiko meharra eta kurbaz beterikoa da, batez ere herriko errotan dagoen kurba, nahiko lana izaten bait da bi kotxe elkarren parean pasatzeko.

Orain dela urte batzuk, erabaki zuten nolabaiteko konponketa egitea, hau da, milimetro batzuk zabal-tzea. Baina oraindik, bide honek berdin jarraitzen du. Horrela bada, badaude istripu sailak gertatuak. Dirudienez, ez dute konponduko errota hango zerriak aintzinean eraman arte.

ZUBIETA

JUAINAS

Urte bati hasiera ematea batere erraza ez dela diote batzuk, besteak berri, bereizketaren aldekoak ez badira ere... nola edo hala, oraingoan ere, eman, eman diogu, ohizko antza mantenduz eta... berriren batekin...

Errotako txaranga

Errotako kalakan oinarriturik atabala jotzen ikasi baldin badute, majo ikasi dute, eta urtezaharreko azken gaua alaitu ala burrunbatu ziguten sei, hamar edo hamabi laguneko txarangeroak, Larraineko Pontxok bere sasoia erakutsi eta Etxekeneko Ana

Marik pazienzia jantzirik, guk, besteak, edan, dantza eta kantatzen genuelarik. Giro polita!

Errege bezperan errepikatuko dena, alegia, orduan bertsolariak eta trikitilariak izaten bait dira... Errotakoak hurrengo eguneko Asanbladan pentsatuz, xintxo egoterik hobe

dute... Erne soziedadearekin! komisionatuekin! Mundu guziarekin! Zubitarrok juergatik ihizira instant batean pasatzen bait gara...

(bertze aldean segitzen du)

Urte berria ongi has-
teko larrutuak agertzen di-
ren bi basurde hauek bota
zituzten, mendira ostatutik
segidan joanak... afizioa
behar da!

Etzekenean bertan,
jolgorio erdi erdian eta urte
berriko lehenengotako or-
duetan antolatu bait zuten
dena.

Atxonguk, Ferminenak,

Leolokuk... Atxongo Jua-
nito nagusi... tiro pila ga-
lanta eraman zuten basur-
deak!

Eta ba noaie!

Gehiago idazteko kon-
dizioetan ez bait nago! Urte
ona izan dadila eta Tolate-
ko Frantsiska kalejirako
irabazlea suerta deadila...
Hau irakurri orduko bada-
kizue.

DONEZTEBE - ELGORRIAGA

Doneztebeko Udalak euskal irratiei baimena ematea eskatu

TXEMA ALDABE

Ahobatez onartu zuen
Udalak azkeneko bileran
Xorroxinek aurkeztutako
eskaria. Haien ustez, eus-
kal irratiei lizentziarik ez
ematea, euskararen kon-
trako atentatua da eta Na-
farroari oinarrizko eskubi-
de demokratikoari ukatu
egiten zaio. Xorroxin irra-
tiari buruz, berriz, arestian
aipatutakoaz gain, herria-
ren laguntza, sendotasuna
eta 10 urteko lana baztertua
izan dela dio mozioak. Be-
raz, hau dela eta, Udalak
Nafarroako Gobernuari
Xorroxin eta Euskalerrria
irratiei dagozkien lizen-
tziak ematea eskatu dio.

Soldaduskaren kontrako mozioari ezezkoa

Herri Batasunak aur-
keztutako mozioa bi es-
kaera hauexek biltzen zi-
ren; alde batetik Udalak
espainiako gobernuari

alistatze, tailatze eta aba-
rreko lanetan ez laguntzea
eta bertzetik, soldaduzka
egin nahi ez duten gazteei
informazioa emateko udal-
bulegoa irekitzea. Mozio
honen alde Pello Arregi eta
Ramontxo Etxebeste azal-
du ziren, UDko lau kon-
tzejalek, berriz, kontrako
botoa eman zuten.

Gorramendi Irrati- afizionatuentzako lokala

Herriko Etxe zaharra
erabiliko dute probisional-
ki beraien eginbeharreta-
rako.

Aipatzekoa da, lehen
INEMeko bulegoa zena,
orain Erreka eskubaloi tal-
deak erabiltzen duela.

Elizako erlojua 800.000 pzta kostako da

Eta hori IVArrik gabe
eta Udala egingen da horren
kargu. Ez da erraxa izan
nahi zen erlojua aurkitzea,

Elgorriagako inauteriak

azkenean, Palenciara jo
behar izan dute orduak eta
laurdenak jotzen duen er-
loju baten bila.

Inauteak Elgorriagan

Urtarrilaren 11ean, or-
tzirala, afari batez emanen
diene hasiera aurtengo
inauteei. Larunbata goi-
zez, puska bilketa egingen
da etxez etxe, bildutako
guziarekin afaria egingen
dute herri guzia gonbida-
tuz. Arratsaldez, Malerre-

kako Euskara Zerbitzuak
antolatua, Erramun Mar-
tikorenak kantatuko du.
Igande goizean, karrozak
eta mozorroak herrian
barna ibiliko dira eta Inau-
terietako dantzaldiak
Xinxaulo akordioilariaren
eskutik izanen dira.

**Doneztebeko harpidedunei:
ttipi-ttapa garaiz ailegatzen
da Correos-era. Etxeetara
garaiz ailegatzea, azken
hauen ardura da.**

Plazaren zola berriztatzen hasi dira

IBAN ISASI

Orain dela bi aste plazaren zola berriztatzen hasi ziren auzolanean. Lehenengo egunean, segurtasun arrazoiengatik, plaza itxi egin zuten oholez eta hurrengo larunbatean, pala ekarri eta zola hausten hasi ziren. Hau idazterakoan ia osoki hautsirik dago. Bukatzeko, aipatu jende aunitz joan zela auzolan hauetara. Ia inauterietarako txukun dagoen!

Aurten Olentzerorik ez

Badirudi batzuk Olentzerorik ez badute antolatzen, gainerakoek ere ez dutela egiten. Aurtengoan argi gelditu da, haur eta

gurasoek ez bait dira ezer-taz arduratu eta azken batean, irakasleak ere ez.

Loterian, 25.000 udalarentzat

Udalak mila duro joka-tu zituen 10.467 zenbakian; ondorioz, 25.000 pezeta-

tako saria lortu du. Zenbaki hau alkateak Madrilera egindako bidaian erosi zuen.

Zuhaitzak landatzeko laguntza

Nafarroako Gobernuak 9 milioitako laguntza eman dio Iturengo Udalarari,

Solano aldean zuhaitzak landatzeko.

Inauterietarako bilera

Eguberri egunean egin zen. Bertan, aretzea erosteko arduradunak hautatu ziren; giltzeroak erran nahi baita.

Errege eguna

Aurreko urteetan, Udalak adinekoentzat bazkaria ematen du eta aurten, haurrentzako txokolatada eta pailasoak ere antolatu ziren. Herriko Etxeko Erabilera Ugariako Aretxean.

Bestalde, urtero bezala afaria egin zen Herriko Ostatuan. Ondotik, gazteek joareak jarri eta Zubieta eta Aurtizko joaldunekin batera jo zuten herri hauetan.

Latsako eskola zena Lau-Herrien esku

PATXI PETRIRENA

Berriki hartu du Sunbilla Udalak Latsako eskolaren gain zituen eskubideak Lau-Herrietako Mendien Juntaren esku uzteko erabakia, honek bere eginkizunetarako erabil dezan, guardaren bizilekutzat ere molda dezakeelarik.

Latsako eskolako ikasleak 1968 edo 1969 urtean. Bertan Auloko auzotik behehitiko neska-mutikoak biltzen ziren, Ines Mari Baztarrika zutelarik irakasle. 1975 arte egon zen irekia, urte horretan Doneztebeko kontzentrazioak denak bildu bait zituen.

Olentzero ibili zen

71 neska-mutiko ibili ziren eguberri bezperan herriko karriketan barna Olentzeroaren irudiari lagun eginez eta koplak kantatuz, herrikoen esker ona eta emaitzak bildu bidenabar. Ondoren Ulibeltzak elkartean berendua eta bildutako sosak banatutakoan, erretira, eta gaueko ezinegona...

BAZTAN

Baztan zopa, herriz-herriko kronika

Oraingoan, joan den urteko balantzea eta guzi

JOSEBA IGARABIDE

Erratzu

Berandu xamar bada ere, aipagarria da Erratzuko emakumeek ospatu zuten besta, 84 emakume juntatu baitziren besta giroan eta ondotik kantuak, txistek, musika eta guzi. Egune-roko biziaren kateak suntsitu zituzten. Aunitz urtez.

Colin-ekin solasean

Abenduaren 21ean Xorroxin iratiakoak Colin (Nafarroako Barne Kontseilariarekin) elkarrizketatu dira. Honek, lizentzia seguru eskuratuko diela erran zien. Beraz, badirudi egindako presio desberdina ordaina izan duela.

Alkate hautaketak

Baztanen gan ginen alkateak hautatzera; bi talde nabarmen, amerikanoen antzera. Herriaren alde egin ahala egin dezaten, da gure eskaera.

Olentzeroa

Urtero bezala Elizondon ospatu zen. Bertze herrietan ez dago ohiturarik. Arras eguraldi txarra.

Argazkian ageri diren kalabazak, Arizkongo Landaberroko Salbador Iriartek bilduak dira. Zein baino zein haundiagoak. Orgatxoan daude-nak, errate baterako, 65, 60 eta 30 kiloko pisua dute. A ze bazka!

Abenduaren 28a

Baztanen, hemendik aintzinera, sei telebista kate ikusi ahalko dira. Aizu! Iñozente eguna zela!

Autobusa Herrera-ra

Abenduaren 29an, urtero bezala, autobus bat Herrerara, espetxean daudenei berotasun pixka bat ematera.

“Alkolerri” taldeak

Urte xahar gauean, (Torralba, M. Bakero, P. San Millan eta Filip Santamaria), beren lehendabiziko musika kontzertua jo

zuten. Nahiz eta arazoak izan kitarra eta soinuarekin, 75en bat lagun taldea ikustera eta dantzatzera joan ziren. Animo, Sex Pistols ere horrela hasi omen zen eta.

Urtetx-urtetx

Urte berri egunean Baztango herrietako mutiko eta neskatikoak urtetxak eskean ibili ziren.

“...urte berri-berri, ze dakarrazu berri, uraren gainean, bakea ta osasuna, urtetx urtetx...”

1990eko balantzea

Amaiur: Pilotaleku berria egin eta izugarritzko bestak zakur lehiaketa eta guzi. **Azpilkueta:** Elkartek berri bat egin dute. **Arizkun:** Lamiarritako Laxo Plaza berritu. **Erratzu:** Errekako pareta berritu nahiz eta itsusia utzi. Xorroxin alderdian egin behar zen ur-zentrala, Diputazioak galerazi; G. Laur-nagarai-ren heriotza. **Elbete:** Elizondok jaten nau. Ezin ager naiteke. **Elizondo:** Azerak desegin, egin, desegin... **Lekarotz:** Ur depositoaren zai kontent dago, BUP ikastetxea ekarri dutelako. **Gartzain:** Bestak aintzindu eta Hotela “turistei beti nago zai” **Irurita:** Frontona espe-roan... beti bezala polita. **Berroeta, Ziga eta Anitz:** ez dira gutaz oroitzen aunitz; **Almandotz eta Zozaia:** Herriko Etxearekin dauka-gu guda, ukatzen bait digute behar dugun ura. **Arraiotz:** ez bero ez hotz, bariantea egin behar diotelako. **Oronotz:** Milioiak Bertiz Jauregiendako eta BUPik gabe.

IPINGI

ARROPAK, TELAK, OPARIAK ETA
ESKULANGINTZARAKO MATERIALEA

Santiago 88, Tfnoa: 580939 ELIZONDO

BEATRIZ

Lurrin denda

SANTIAGO 53 - Tfnoa: 5802 83 - ELIZONDO

Frontoia eraikitzeko lurra erosi du Udalak

MARGARI eta KORO

Herri huntako asmoa fronton lehorreztatu bat izatea izan da, baina hunek, beti bezala, diruaren arazoak ekartzen zituen. Hemen ez da posible, beritze herri batzuetan bezala egitea (lehenagoko frontoi zaharra haunditu pittat eta lehorreztatu) gure frontoia ttikia eta bi etxebizitzentarteant delakoz. Hunek ekartzen zuen lehenbiziko arazoa: eremu bat erostea, herriitik hurbil izatea eta toki lehunean.

Udalak eta gazteak elkarrekin antolatu ziren eta pentsatu zuten ekainako gaupasatik ateratzen zen dirua frontonaindako izatea: eta iduri du pittakapittaka lortuko dugula, udalak azkeneko astetan

onartu baitu eremua erostea "Azketa" deituko alderdian (bentetarat gakiden bidean) frontona eta parking bat egiteko. Gure animoak hasi dira altxatzen eta espero dugu denbora gutti barne ikusiko dugula gure frontoi berria.

Artzainak

Aurten sumatzen ditugu artzainak errenkuraka.

Gan dan urtean izan zuten behinere ez bezala ezagututako urte ona, eta badakigu ona ezagututa inorrek ez duela txarrera itzuli nahi.

Gan den negua egin zuen arraroa ona eta hortaz artzaineri pentsutan aunitz gutiago gastatzea tokatu zitzauien, eta hortatik aparte, bildotsak egin zuten usaiko prezioa eta es-

nea ibili zen 100 peza inguruan.

Bainan aurten aski negu bortitza hasi zaigu eta gainera bildotsak eta esnea merke izanen direlako fama hasi da sumatzen.

Elurra eta izotza

Gure herriak ez du behinere izan joan diren asteburuetan bezain errekistarik: elurra eta izotza zela, gazteak ez ziren gaten ahal izan ohitura duten tokietatrat besta egitera, eta hemen gelditu ziren, "Altzatenea" jatetxean besta antolaturik.

Zerrikumea afaldu ondoren izan ziren gustu guztietako atrakzioak: bertsolariak, oihulariak, harrijasotzaileak, etabar... Besta akitu zen Dantxari-neako "Lapitxuri" disko-terkan.

OSKORRI LIBURUDENDA

Petrinea Tfnoa.: 592245
ORONOTZ-MUGAIRE

ARMUA Jatetxea

Zugarramurdiko karretera 3. Km
Tfnoa.: 58 9131- URDAZUBI

ttipi-ttapa

HAMABOSTEKARIA

Tfnoa.: 63 11 88

JATETXEA

Tfnoa.: 580101
Santiago 1
ELIZONDO

Ezkontzetako erreportaiak
Argazkiak eta bideoa

Tfnoa.: 58 01 55
Santiago 40
ELIZONDO

ERLOJU eta BITXI DENDA

ARRIETA

KIROL TROFEOAK

Tfnoa.: 580 445 - ELIZONDO

ARROPA DENDA

CERVANTES
HELVETIA SEGUROS

Era guztietako aseguroak
Eska itzazu aurrekontuak
Juana M. Urrutia

FOTO ZALDUA

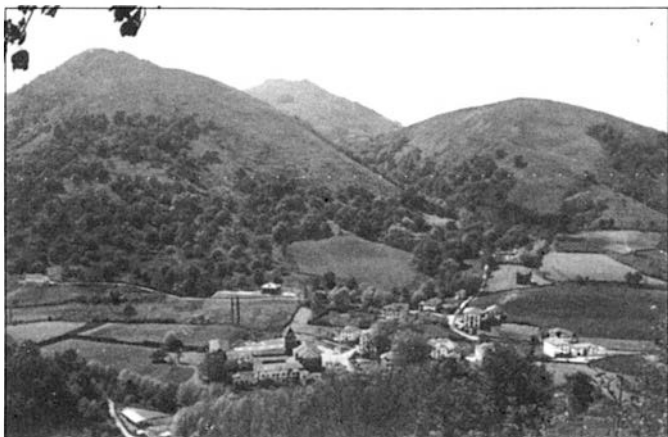
Argazkiak, Bideoa, Markoak
ELIZONDO TF: 58 04 91
DONEZTEBE TF: 4503 64

URDAZUBI

Eguberritan, animazio ausarki

ALIZIA OLAIZOLA

Abenduaren 22an, larunbatean, Urdazubi, zugarramurdi eta Ainhoako haurrek dantzatu zuten Urdazubiko frontoian arratsalde 4etan. Antolatzaileria Ainhoako emakume bat zen. Haur hauek, larunbat guziz aritzen ziren dantzaz Ainhoako plazan eta biziki ongi ikasi dute. Hiru taldetan zatituak ziren, eta jantzi desberdinak zituzten, jantzigintza ikastaroko ikasleek eginak.

Dantzak akituta, eguberri kantuak abestu eta gero, haur guztiak kantuz, herria kurritu zuten.

Urtexahar afaria Mikelenbordan

Gazteek orain arte

Menta Jatetxean egiten zutena, aurren bertze jatetxe batetan egite dute. Afaria akituta, Alkerdi alderat piztu-piztuak joan ziren; afaldu zuten tokian ez baitzen musikarik eta... Ar-mua eta Zugarramurdiko ostatueta ongi pasatzen baita.

Nahi zuenak, Lapitxuriko dantzalekura joaterik bazuen, goizeko 10ak irekita egon baitzen. Gero, gazte zenbait, Baztan alderat joan ziren gosaltzerat.

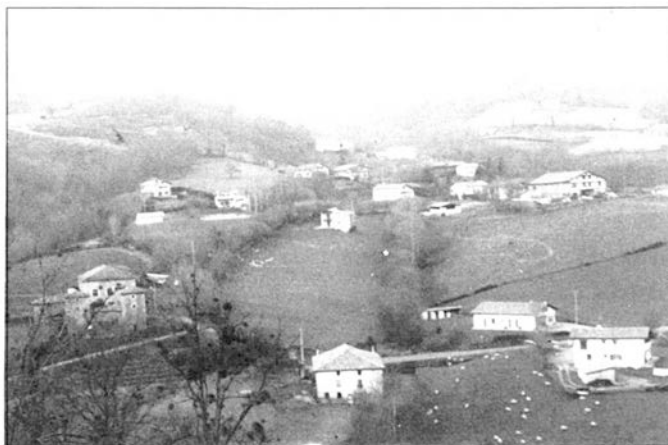
SARA

Ongi etorria Joakin Jauregi

OLAIN ELKARTEA

Sor lekura itzuli zaiku Leku Ederrea etxeko Joakin Jauregi "Koakintxo" apez. 1984. urteko azaroaz geroztik, Argentinan dago apez. Buenos Aires-ondoa aurkitzen den Hudson, hiri berrian. 15.000 biztanle badira eta gehien batean pobreak. Fedek emaiten diete bizitzeko esperantza eta argi berri bat, beharrezkoa eginenez apezan lana eta izaitea.

Beraz, heldu den Martxoaren 15a arte gure artean egonen zaiku "Koakintxo" eta normalki joan behar luke Argentinara hiru urteko azken egonaldi baten burutzero.

Orotarat, 9 urte pasatuko ditu han eta 3 urteren buruan itzuliko da Euskal Herrira, oraikoan aldiz bertan gelditzeko eta finkatzeko. Eskerrak bihurtzen diozkagu baderaman lan aberatsagaitik eta zorionik beroenak eskain-

tzen diozkagu TTPI - TTAPA ren bidez, saratar guzien izenean.

Krakada

Huna hemen Manese Bergara, "Beti Gazte" Sarako adinekoen elkartzearen arduradun batek egingandako aipamena. Abendua-

ren 22an, "Pullman" ostatuko nagusiak, Sarako adineko guzietan ofrezten dauku krakada zoragarria. 120 lagun bildu gare eta arratsalde bat ezin ederragoa gozatu, kantariz eta dantzaz, ederki ase ondoan. Zeren janari edariak ausarkian ziren eta ezin hobeak. Eta gainerat, jaiberri familako bi anai gazte xarman-tak, manatuak zituen, bere akordeon atabalekin! Gazteak izanagaitik, alderdi gaitza dute, airostasun ederra eman dute gure artean. Ikusiak ikusi, erran nezake, bakar batzuez kanpo, Saran arras zahar guti dela... Bihotzez be-deren! (...)

Izar keinuak itzali eta gero

Edo egun oparo batzuen kronika alternatiboa

Barrenea - ko Joxepa zenari ere omenaldi isil bat eskeini nahi izan zitzaion. Dena prest zegoenean, zorritzarez amona hil egin zen egun batzuz lehenago. Joxepa Rekondo aski eza-guna zen, bereziki txistulari eta parrandazaleentzat, izan ere diana Barreneako

ataritik pasatzerakoan, han bait zegoen amona, saskia eskutan, gosare txikia (kafea, ttantta eta pastak) eskeintzeko. Hori horrela izan da aldiro eta urteetan. Esker onak erakusteko, oroigarri bat eman zitzaion bere alabari, Joxeparen faltan.

Ioariak eta kulunkak aurten ere kalera-tu dira.

Leitzak eta Naparroako beste herri bakan batzuk, eusten diote aintzineko ohitura bitxi honi:

Urtarrilaren 4a eta 5aren

arteko gauerdian, herritar-rrak kalez kale ibiltzen dira joariak eta kulunkak astin-duz zalapartaka, Erregeen mezulari modura, eta izpi-ritu gaixtoak uxatu asmoz, antropologoen ustetan.

ANTTON

Dantza eta Herri Kirolak batu ziren AU-RRERA Elkartearen pesta egunean.

Abenduaren 23a zen, eta eguberri egun oparoen hasiera. Egoitza berriaren inauguraketa, apeza eta guzti, Jesus Azpiroren

himno berria eta aureskua. Ondoren dantza eta herri kirolak plazan eta bazka-ria. Giro mundiala. "Los Incansables" txarangakoak ere bertan egon nahi izan zuten.

Bezperan, Mikel Laboa izan genuen kantari.

Amnistiaren aldeko enkartelada bat burutu zen herrian. Kale nagusian eta plazan, 30 bat leitzarrek gogorazi ziguten preso-en karrasi isila. Gau hartan, Gestoraren kartel eta pankarta guztiak txikituta azaldu ziren. Egun batzuz geroago, autobus bat bete

zen Goizueta eta Leitzetik Herrerako martxan. Portzierto, 7 kontrol, zazpi, jasan zituen autobusak bi-dean, abiatu eta ehun me-trotara lehenengoa. Bor-txaz, indarkeriaz eta bel-durrez hitzagiten zuenean gure alkateak, seguraski hortaz ari zen. Seguraski.

GOIZUETA

Olentzeroaren tradizioa goruntz doa gure herrian

ESTEBAN AROZENA

Abenduaren 24ean Orentzeroa beti azaldu bada ere Goizuetako kaleetan, zalantzarik gabe esan daiteke azken urte hauetan gorakada haundia izan duela tradizio honek gure herriko haur eta helduen artean. Aurten ere eguerdiko 12etarako "Ator-ator", "Orentzero joan zaigu" eta beste hainbat abesti ezagunen hots gozoak entzuten ziren herrian, ordu horretan kaleratu bait ziren haur ttikienak. Hiruetatik aurrera, 14 urte arteko eskola haurrek hartu zuten ttikiek utzitako lekua, hauek ere beste lau talde osatzen zituztelarik, nola ez, bakoitza bere ikazkin tripaundiaren irudia bizkarrean zeramala. Ilunabarreko 7etan Ikastolako gelan bildu ziren lauak, guraso

elkarteak antolatutako lehiaketan parte hartzeko asmoz. Esan beharra dago, epaileek istilu larriak izan zituztela hiru sariak nori eman erabakitzerakoan, baina holakoetan denen gustoa egiten ez bada erraza izaten ere, esan daiteke oraingoan lortu zutela, talde bakoitzak zer edo zer jaso bait zuen juradoaren eskutik.

Orentzero politenaren saria lehen eta bigarren mailakoek osatzen zuten taldeak lortu zuen; jantzi egokienarena 5. eta 6. mailakoek; eta abestiarena 3. eta 4. mailakoentzako eta 8.ekoentzako izan zen, azken hauek talde kide baten egindako bertso batzu kantatu zituztelarik.

Lehen esan dugun bezala, Orentzeroaren tradi-

zioa ez dago hurrei bakarrik mugatua gure herrian, eta jende helduek osatzen dituzten beste bi taldek arrakasta haundia dute partaidetza aldetik. Bat, ospitalerako dirua biltzeko helburuarekin ateratzen da, eta bestea, herriko presoen oroigarri bezala ibiltzen da kaleetan zehar azken hamar urte hauetan. Amnistia-aren aldeko Orentzero honi buruz esan beharra dago, aurten ere jende ikaragarria bildu zela presoak gure artean edukitzeko daukagun gogoia aldarrikatuz. Juan Migel, "Baldo" eta Luzianoren izenak entzuten ziren hainbat eta hainbat eztarrietatik ateratako oihu eta abestietan, plazaren erdian kantatutako "Eusko Gudariarekin" bukatu zelarik bost ordu euripean iraun zuen etxetxeko ibilbidea.

**BAZTAN
ALTZARIAK**
zurgindegia

121 errepide nazionala, 54. km
IRURITA - BAZTAN

✓ Sukalde,
logela,
jangela eta
egongelarako
mobleak

✓ Koltxoiak

IBARROLA

**HAURRENDAKO
ARROPA
MERTZERIA**

Parrokia 6
Tfnoa: 59 44 63
DONEZTEBE

EZKONTZAK

Jose Mari Telletxea Iparragirre eta **Maria Milagros Iraola Sarratea**, Igantzi eta NARBARTEkoa, abenduaren 15ean.

Ana Isable Jorajuria Lastiri eta **Martin Jose Aizpurua Isuskiza**, Sunbilla eta Errezilgoa, azaroaren 10an.

Francisco Maria Errandonea Maia eta **Sophie Garcia Larratxe Bera** eta Baionakoa, abenduaren 8an.

JAIOTZAK

Nekane Agirre Saldias, Sunbilla Azaroaren 5an.

Jon Juankorena Iparragirre, Sunbilla Azaroaren 9an.

Xabier Espelosin Jaimerena, Sunbilla, Abenduaren 4an.

Itsasne Otxoteko Abuin, Leksakan, Abenduaren 14an.

Ainhoa Korteia Koskaraz, Azpilikuetakoa, abenduaren 8an.

Oihane Prim Agerrebere, Iruritaakoa, abenduaren 27an.

Arantxa Arrijuria Landa, Iruritaakoa, abenduaren 26an.

Oihane Irungarai Gamio, Gartzaingoa, abenduaren 28an.

HERIOTZAK

Miguel Gonzalez, Arantzán, Urtarrilaren 1ean, 67 urte.

Joseph Emile Rekarte, Saran, abenduaren 8an, 44 urte.

Jeanne Mikelestorena, Saran, abenduaren 5ean, 82 urte.

Marie Jeanne Errandonea, Saran, abenduaren 30ean, 83 urte.

Eugenia Etxeberria Telletxea, Zugarramurdi, abenduaren 14ean, 83 urte.

Manoli Iñarrea, Zugarramurdi, abenduaren 18an, 81 urte.

Eulalia Oteiza Oteiza, NARBARTEN, abenduaren 26an, 87 urte.

Trinidad Perugorria Luberriaga, Beran, abenduaren 26an, 90 urte.

Agustin Gastearena, Ezkurran, abenduaren 10ean, 82 urte.

Juanito Etxekolonea, Zubietan, abenduaren 25ean, 69 urte.

Bernardo Bazterrika Fagoaga, Sunbilla, Azaroaren 20an.

Juan Miguel Iturralde, Iruritan, abenduaren 14an, 77 urte.

Andres Etxegari Iribarren, Elizondokoa, abenduaren 19an, 75 urte.

Josefa Otaegi Agirre, Elizondon, abenduaren 20an, 68 urte.

Jeroniumo Irigarai, Elizondon, abenduaren 27an, 83 urte.

Josefa Etxartea Mendiburu, Lekarotzen, urtarrilaren 1ean, 80 urte.

Publizitaterik onena preziorik tikienean

Zure iragarkiak Bortzirak, Malerreka, Bertizarana, Baztan, Leitza, Goizueta, Zugarramurdi, eta Sarako **3.800 etxetara** zabaldu nahi badituzu, deitu 63 11 88 Telefonora

Baztango Batzarreak eta Junta Orokorra

Hauteskundeetan, Baztandarren erdiak ez zuen boturik eman eta eman zutenen artean %50,14ak abertzaleen alde

Elizondoko mahaia; mahaiaire buru orainartealkatea zen Juan Angel del Moral

Argazkia: ONDIKOL

Denboraren joan etorriarekin herrien antolaketa instituzional, juridiko eta ekonomikoak toki gehienetan bide berdintsua kurritu badu ere, badaude oraindik orain inguru honetan zenbait kasu, beren berezitasunarengatik edo (Udal bakarrean biltzen den herri kopurua) garai bateko antolamenduaren "karikatura" antzeko zerbait gordetzen dutena. Udal gestioan herritarrek duten edo izan duten parte-hartzeaz ari gara. Baztago kasuan murgilduko gara gaurkoan; bi urtero herrietako Juradoak aukeratzeko egiten diren hauteskundeetat, abenduaren 23an gertatu zirenetaz, hain zuzen ere.

Abenduaren 23an, jurado hautaketak izan ziren b a i l a r a osoan. Orain dela bi urte, polemika haundi baten erdian, Union Baztanesakoek aldatu egin zituzten ordenantzak. Lehen, ordenantzak aldatu aintzinean, eguberri egunean, meza nagusiaren ondotik egiten ziren batzarretan aukeratzeko ziren Jurado berriak. 1988an ezarritako aldaketaren ondorioz, aukeraketa sistema aldatu egin da;

orain mahaiaik goizeko 9etatik arratsaldeko 5ak bitarte zabaltzen dira, hautaketarako batzarrea desagertuz.

Orain indarrean dagoen normatiba dela eta, HB eta EAK manipulazioak eta irregularitateak erraz gerta daitezkeela salatu dute Nafarroako Gobernuak.

Mendeak zituen ohitura hautsi

1560ko apirilaren 29an, Bazkotako Junta Orokorrean Santxo Iturbide alkattea -Gartzaingo Iturbide

juritako mahaia

ONDIKOL

Bazkaltzeko ordua

ONDIKOL

...auregikoa—, Santxo Urtsua eta juradoek parte hartu zuten. Orduan, Juradoen hautaketa ordenantza batzutan finkatzea erabaki zuten, 1603. urtean onartutako zirenak, hain zuzen ere. Horrela zioten lehen atalean: «... *que conforme a la costumbre antigua observada y guardada siempre acá en este Valle y Universidad de Baztan, aya de aver y aya un jurado en cada uno de los catorce lugares, de que se compone, nombrado por los vecinos de cada lugar, a mayor voz y en Consejo pleno, el día de Pasqua de navidad...*». Garai honetan, juradoek ez zuten bertze kargurik izaten ahal; hautaketa, batzarrean egiten zelarik.

Junta Orokorra

Junta Orokorrean, Baztango Udalak osotara parte hartzen du —guzira 13 partaide—. Alkatea da Juntaren lehendakaria. Haez gain,

herrietako 15 juradoak eta 4 junteroak. Azken hauek, junteroak alegia, 15 herriak banatzen diren lau kuartelako ordezkariak dira, hau da; Baztangoiza, Herbera, Elizondo eta Basaburuatik bana. Aukeraketa, aurreko aldian zeuden juradoek egiten dute, jurado zeudenen artetik lau aukeratuz, kuartel bakoitzeko bana. Azkeneko Junta Orokorrean honakook aukeratu dituzte: Baztangoizatik (Amaiur, Azpilkueta, Erratzu, Arizkun) Joakin Arrosamena Erratzukoa; Herbereatik (Gartzain, Irurita, Arraiotz, Oronotz) Gartaingo Gregorio Pagazaurtundua; Elizondotik (Elbete, Elizondo, Lekarotz) Lekarozko juradoa zen Jose Etxeberria eta Basaburuatik, azkenik, (Ziga, Anitz, Berroeta, Almandotz) Marcelino Rementegi, Anizkoa.

MAÑONE

HAUTESKUNDEEN EMAITZAK 1990EKO ABENDUAK 23

HERRIA	HAUTAGAIAK	BOTUAK	PARTEHARTZEA
ALMANDOTZ	1.-LUIS MARIA MITXEO	75	%79,45A
	2.-BEGOÑA SANZBERRO	71	
AMAIUR	1.-LUIS MARIA GOIENETXE	91	%41,44A
ANITZ	1.-MARTIN GAMIO	29	%60,71
	2.-PATXI ALTZUARTE	3	
ARIZKUN	1.-BAUTISTA SOULE	136	%75,97A
	2.-JOSE TOMAS SANZBERRO	29	
ARRAIOTZ	1.-JOSE ANTONIO BERGARA	95	%74,89A
	2.-PELLO ETXANDI	78	
AZPILKUETA	1.-PEDRO M. BARRENETXEA	56	%28,57A
BERROETA	1.-KIKO GARTXITORENA	70	%64,10A
ZIGA	1.-JABIER SARRATEA	94	%
	2.-JOSE IGNACIO JUBERA	66	
ELIZONDO	1.-PEDRO MARIA ESARTE	542	%43,06A
	2.-JUAN ANGEL DEL MORAL	483	
ELBETEA	1.-ROSA MARIA IRUNGARAI	37	%35,60A
	2.-JABIER AMEZTOI	13	
ERRATZU	1.-MANUEL IRIGOIEN	142	%51,81A
	2.-JUAN MIGELTORENA	83	
GARTZAIN	1.-FEDERIKO ETXENIKE	64	%34,41A
	2.-CELESTINO SARRATEA	3	
IRURITA	1.-PASKUAL USTARIZ	180	%49,85A
	2.-JUAN MEOKI	140	
LEKAROTZ	1.-JOSE URRUTIA	51	%40,46A
ORONOTZ	1.-JOSE ANTONIO IRIARTE	130	%62,37A
	2.-AGUSTIN SANZBERRO	123	

Amaiur, Elizondo, Gartzain, Ziga, Anitz, Berroeta, Almandotz eta Oronotzen, EA eta HBk bultzatutakoak garaile suertatu ziren

Axun Irazoki:

"Indian momentu txarrak eta onak pasatu baditugu ere, gustora bueltatuko ginateke berriz"

Mundua kurritzearen goxamena, toki ezezagunak bisitatzeko ametsa eta egunerokotasunatik eskapatzeko nahia... gero eta hedatuagoa den fenomeno dugu gure artean. Gaurkoan, Zua-murdiar batzuk Asian barna bizi izan dituzten zenbait esperientziaren berri izateko aukera dugu hemen. Horra zer kontatzen diguten...

Thailandiara ailegatu zineten lehenik. Zein izan zen hartu zenuten lehen inpresioa?

Bangkok, Thailandiako kapitala, hemengo bertze edozein hiri haundi bat bezalakoa da, baina, turistikoa "a-tope". Han ez zegoen deusere faltan, sobran bai: kea edo poluzioa ikaragarrikoa. Ez zegoen kanpoan egoterik. Ez ginuen behinere ezagutu halako bero-zikinik. Bi egun egon ondoren, tokiz aldatu ginuen arras. Baso edo selvarat gan ginen, hango tribu batzurekin bizitzera banbuz egindako txabole-tan, batere ura eta argirik gabe, baina gustura. Hori bai, ez ginuen deus gustorik jateko eta... gose polita pasatzea tokatu zitzaigun. Hau konpontzeko hegoalderat joan ginen eta han iduzkitan, palmera tarteetan, legar-xuriko hondartzetan eta mariskoa jenez, galduak genituen ki-loak berriz ere irabazi genituen.

Eta Thailandiatik norat?

Handik Nepalera gan ginen, eta neretzat seurik, hau izan zen bidaiaren zatirik politena. Jende jatorra, alaia eta borondate onekoa. Eguraldia xar-

manta eta ... bazter eder eta zoragarriak. Himalaya alderat bidaia egiteko aukera izan ginuen baina, ez geunden hainbertzeta-rako prestatuak. Hemen zilatu nuen sudurra eta petenta (sudurretako) bat eman; hango andre guztiak erematen duten bezalakoa. Gainera, gure kuadrilleko mutikoek ziotenez, berek, Nepalen ikusi dituzte andrerik ederrenak. Behar bada zerbaite lotuko zait neri ere...

Baina Nepaletik badugu ere oroitzapen txarrik: Bortzehun kilometro egiteko hogeitazazpi ordu pasatu genituen autobus karrakaildu batean (harri kozkorreko bidea, gasoilik gabe gelditu, akzidente bat, Indiako muga bi ordu eta... Indian bertan, lau polizi-kontrol han ziren *mobidengatik*.

Eta behin Indian, musulman eta hinduen arteko istiluen erdian sartu zineten...

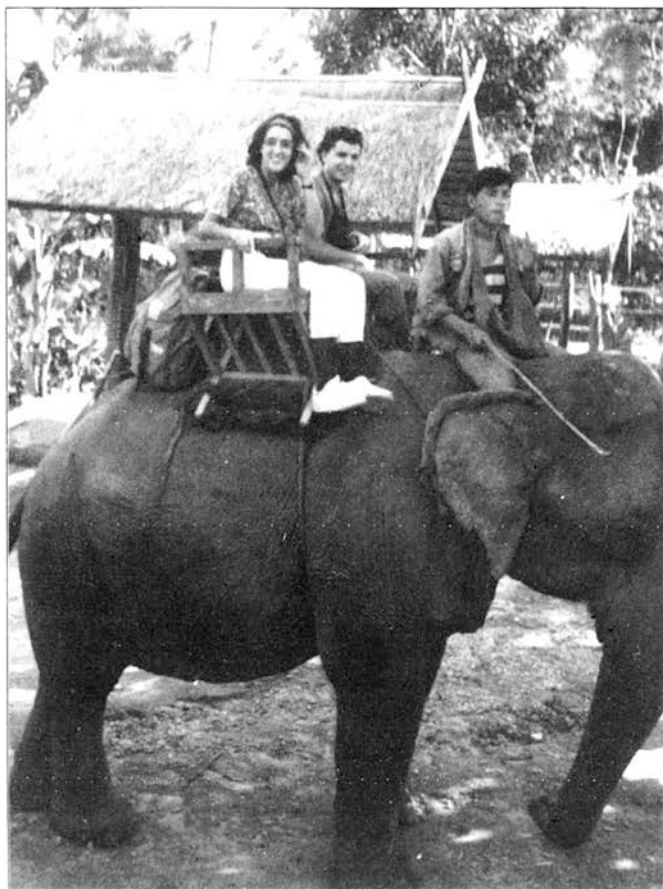
Bai, ez ginuen ez egunkaririk begiratu, ez irratitelebistarik ikusi eta deus jakin gabe... ailegatuak ginen. Horra zer ikusi eta... karrikak huts, etxeak itxita, sua, tiroak... gerla batean bagina bezalaxe.

Zer gertatua zen?

Hotelean zera erran zizuten: “duela 400 urte Mongolak sartu omen ziren Indiako bazter hartan oheraiekin erligio musulmana sartuz. Horrela, berenganako hartu zituzten nango zenbait tenplu. Orain, hinduek diotenez, tenplu horietatik batean gure hoteletik 100 kmtara.) beren Jainkoa sortu zela eta, berendako nahi dute eliza. Horrela, musulman eta hinduen artean borroka sortu ziren eta hau geldiarazteko, Gobernuak “toke-de-keda” ezarria zuen.

Beldurra pastu zenuten?

Baietz erran beharko, oherenbiziko bi egun oso osoak Hoteletik atera gabe egon ginen “toke-de-keda” zelakoz. Gero, hirugarren egunean, erran zigutenez, goizeko 5etatik 9etara posible zen kanporat atera zezela eta holaxe abiatu ginen Ganges ibaia ezagutzera. Gero, berandu egin zitzaigun eta bueltarakoan akarenerdian sartu ginen; karrika guztietan kontrolak emanak ziren, hauetatik batean geldiarazi gintuzten eta... gurekin ez ziren sartu bainan... taxista gaixoa... lepotik hartu eta ederki tinkatu zuten, oheralasko bat bezala. Kotxetik errestaka atera zuten eta azkenean... honenbertze diru poliziei emanez, utzi ziguten gure bidea segitzera. Baina, Hotelerat ai-

legatu baino lehen, oraindik bertze hiru kontroletan diru xortak utzi behar izan genituen. Bertze izialdura bat ere izan ginuen; Hotel parean Ingles egunkariak saltzen zituzten eta zerbai-

te segur jakin nahiean, Estefa eta Mikel joan ziren egunkariren bat erostera bainan, justuki han zeuden momentu hartan, polizi kotxe bat pasatzea suertatu zen. Mikel eta Estefa las-

terka Hotel alderat, poliziak haien ondotik... eta azkenean ez zen deus gertatu. Hartu ginuen ikara ez zen ttikia izan.

Eta mixeri hauetatik kanpo, zer kontatzen ahal duzue Indiari buruz?

Gauza tipikoenak: behi sakratuak (ikusi izan ditugu patata saltzen zuten puesto batean muturra sartu eta hantxe kieto, ongi ase arte; periodikoak ere marru-marru jaten; trenak haiengatik gelditu beharrean...). Ganges, Indiako ibai sakratua: Hinduek kanposantutzat dute ibai hau, bat hiltzen denean ibai bazterrean erretzen dute eta hautsak (edo gaizki erretako haragi puskak zenbait kasutan) uretarat botatzen dituzte. Ur honetan bertan eta metro gutiz urrunago, jendea gerriraino sarturik beren gorputzak garbitzen dituzte, etxekoandreek, berriz, sukaldeko ontziak ere honat ekartzen dituzte garbitzera... Eta zoragarriena: “Taj-mahal” marmol xurizko monumentoa, ikusi gabe utzi ezin dena.

Eta bukatzeko?

Oraindik ez ginuke bukatu behar, deus ere erran ez dugulakoz. Hala ere, momentu txarrak eta onak pastu ditugula erranez utziko dugu. Bainan, denen gainetik, gustura gelditu ginen eta heldu den urtean bueltatzeko intensioa dugu.

KORO eta MARGARI

Sunbillako Herri Kirol Taldea

Urte bat bete gabe emaitza ederrak lortu dituen lagun taldea

Sunbillako Herri Kirol Taldea, Ulibeltzak elkar-tearen gerizpean sortu zen 1990ko Martxoan, herri kirolaren egoera berpizte-ko asmoz. Antonio Espelosin izan zen gazte taldearen ardura hartu zuena. Martxoaren igande baten 20 bat lagun bildu ondoren. Geroztik, Sunbillako taldeak Nafarroako Sokatira txapelketan, Baztan - Bidasoa Herri Kirol Txapelketan eta zenbait exhibizioetan parte hartu du, festibal batzu ere antolatu dituztelarik Sunbillan bertan. Emaitzen aldetik, ez dirudi oraindik urtebete ez duen taldea denik, izan ere Nafarroako Sokatira txapelketan bigarrenak gelditu ziren Amaiur taldearen atzetik, Baztan - Bidasoako Herri Kirol txapelketan txapela lortu zutelarik iazko Azaroaren lehenan, Nabarte, Amaiur, Basaburua eta Zubietaren aurretik geldituz.

Esan beharrik ez dago denak afizioz ari direla taldean eta egin beharreko lanak (antolaketa, garbitasuna, entrenamenduak, laguntzak bilatu...) denen artean egiten dituztela.

Sunbillako taldean indarra kirolari guztietan dago, baina norbait aipatzekotan Felix Etxeberria aizkolaria azpimarratuko genuke. Nafarroako Aizkolarari Txapelketaren finalean hartu zuen parte eta seigarren gelditu bazen ere, kontutan izan behar da bere aintzinean Mindegia edo Larretxea bezalako aizkolarari bikainak zeudela.

Etorkizunerako asmoak

Gaur egun, hogeitabat kirolariek hartzen dute parte Nafarroako Federa-

zioaren fitxarekin. Taldearen asmoa, aurreneko egindako lana mantentzea eta posible izanez gero Nafarroako sokatira txapelketa lortzea izanen litzateke.

Gazteei erakusten hasitzea ere beharrezkoa ikusten dute afizioa mantentzeko. Orain arte esperientzia polita bizi izan dute, azpimarratuz herriko zaleek izan duten jarrera ona, toki guztietara joan bait dira animatzera eta beraiekin egotera. Hementxeetik eskerrak bidaltzen dizkiete bai zaleei eta bai kirolariei.

Taldeko kirolariak

Kozkorra: Santiago Arretxea.

Txinga: Felix Espelosin.

Aizkora: Felix Etxeberria.

Zakua: Jesus Javier Agirre, Esteban Agesta eta Florentino Genbelzu.

Arpana: Santiago Inda eta Juan Indakoetxea.

Soka - tira: Javier Jorajuria, Meliton Irazoki, Juan Luis eta Paco Alzugarai, Tiburzio Espelosin eta Jose M^a, Mario, Patxiku eta Migel Mª Mitxelena.

Kapitaina: Antonio Espelosin.

Jesus Mª Calvok irabazi zuen Baztandarren Biltzarraren XIII. Herri Krossa

Jesus Mª Calvo izan zen garaile haundien mailan joan den urteko Abenduaren 23an Elizondon burutuak Baztandarren Biltzarraren hamairugarren Herri Krossan.

Lesakako korrikalariak hasiera hasieratik erritmo bizia ezarri zuen, lasterkaldiaren bukaera arte mantenduz. Horrela, abantaila haundia lortu zuen "Beste Iruña" taldeko korrikalarien gain, hauek ez bait zuten hasierako eraso espero.

Sei kilometrotako froga hau burutzeko 19 minutu eta 7 segundu behar izan zituen Calvok, ordurarte zegoen errekorra errez gaindituz, 43 segundu eta Alfredo Mikelez eta 48ra

Patxi Orofino, "Beste Iruña" taldeko korrikalariak sartu zirelarik.

Garaipen honekin Jesus Mª Calvoren momentu ona baieztatzen da, eta aurtengo honetan bere lasterkari maila bikaina erakutsiko duelakoan gaude.

Sailkapenak

Haundien mailan ere, emakumeen artean, Maika Ariztegi suertatu zen garaile 11' 31"ko denborarekin.

Beste mailetan horrela izan ziren sailkapenak txikienetatik aurrera:

• Benjaminak:

1. Jon Iturbide 2' 39"
2. Iñaki Telletxea 2' 41"

Neskak:

1. Erika Lagoma 3'

• Alebinak:

1. Diego Martinez 5' 53"
2. Iñaki Bidegain 5' 55"

Neskak:

1. Oihanko Garde 6' 08"
2. Nerea Iriarte 6' 10"

• Infantilak:

1. Alberto Barberena 12' 32"
2. Aitor Mitxelena 12' 34"

Neskak:

1. Olga Olbeira 5' 25"
2. Ana Iturralde 5' 41"

• Kadeteak:

1. Javier Calvo 16' 42"
2. Jorge Orbegozo 16' 49"

Neskak:

1. Itziar Mikelperizena 14' 06"

Enganchate al deporte

"Enganchate al deporte" kanpaina honen barnean ekitaldi ugari burutzen ari dira gure eskualdean Urtarrilaren 7tik 12ra.

Elizondoko Arizkunenea etxekoerakustaldiaz gain, Osasuna futbol taldeko jokalariekin hitzaldiak, eskubaloien entrenamenduak Beran, etabar...

Oraindik burutu gabe dauden ekintzak honeko hauek dira:

Urtarrilak 10

Arratsaldeko 8etan, Sunbillako frontoian, Nuarbe - Goierri taldearen entrenatzailearekin soka - tira entrenamendua.

Urtarrilak 11

Arratsaldeko 7etan Doneztebeko Leku Eder zinemaren, "Belagua" filma.

Urtarrilak 12

Beran Patinaia eta Pingpong, Lesakan Xakea eta Donezteben Beisbola, goizeko 11,30etan.

Hamabostaldiko jokaldiak

Jokaldirik hoberena

Gure Txokoa Berako futbol taldea.

Hasieran gaizki xamar hasi baziren ere, poliki poliki ari dira burua altxatzen, eta azkeneko postuetatik erdi aldera pasatu dira. Ea maila igozteko aukerarik ere izaten duten.

Jokaldirik txarrena

Errepidetan piloto karnetik gabe ibiltzen diren suizidak.

Hemengo bideetan nahiko lan badugu zuen karrera eta adelantamendurik gabe.

Zuen bizia ez baduzute maite, besteena errespetatu gutxienez.

Senda belarrak: Apo belarra edo hostuaza

Deskribapena:

Latinez verbascum ize-narekin deitzen diren 3 edo 4 espezie ezagutzen dira. Denak eragin berdina dute. Bi urtetan zehar egiten den landare honek lehen urtean hosto sorta botatzen du eta bigarrenean bi metrotarainokoa izan daitekeen lore zoztorra erretzen zaio. Zoztorra hau behetik goiti loratzen zaio maiatza eta iraila artean, lore txuri-orixekin. Landare guziaz iletsoz beterik dago.

Landarearen hostoak eta loreak erabiltzen dira. Hauek toki aireatu eta eguzkitsuan idortu behar dira, ondoren argia eta hezetasunetik babesturik gordetzeko.

Aisa bila daiteke apo belarra gure eskualdean; landatugabeko lurretan aurkitzen dira.

Konposizioa / ezaugarri eragileak:

“Muzielagoak”, “sapo-

nosidoak”, “verbascol-a”.

Propietateak:

Samurtzailea, leuntzailea, goxatzailea, baretzailea eta pixaeragilea da sendabelar hau

Erabilera:

• **Kanpotik:** Infusio bidez hartuz gero aproposa da arnasrteko organuak sendatzeko. Honela presatu behar da infusioa: Ur

baso bakoitzari irakiten dagoenean bi kutzare haundi apo - belarrarekin beteta bota, hamabortzen bat minutuz estalita eduki eta hiru edo lau aldiz hartu egunean zehar otordu nagusien aintzinetik. Infusioa hartu aurretik komeni da ehunezko irazkia erabiltzea izaten dituen iletsoak kentzeko.

Honela prestatutako infusioa hartuz gero, arnasrteko organuak, zintzurreste eta bronkioen ongiezak, eztula, asma, etabar sendatzeko egokia da. Eraberean, behetikoa, hertzeetako nahigabeak eta pixarra sendatzeko aproposa da.

• Kanpokoa:

Haunditsuak, erriak, ospelak eta amorranak sendatzeko erabiltzen da baite ere.

ALBERTO ITURBE
Medikua

G.M.G.

GAMARGA S.A.

MARMOLAK, GRANITOAK, HAREARRIAK

121 errepide nazionala, Oharrizko bide-gurutzea

Tfnoa.: (948) 58 05 43 IRURITA

- ✓ Sukalde eta komunetarako entzimerak
- ✓ Etxe aintzinaldeak eta pieza ttikiak orohar
- ✓ Kanposantutarako lanak (Hilarriak...)

LUR APAL

MEKANOTERAPIA
ZENTROA

**BIZKARRA
ARTRITISA
ZAINAK
STRESA**

Plaza Zaharra 7,
Tfnoa: 63 70 11
LESAKA

ARO BERRIAREN ATARIAN

Astrologia

Capricornio

Babiloniarrek asmatu zuten izaki bat erdi ahuntz, erdi arrain. Eufates ibaitik aterata eta erroiletara igaten omen zen trebetasun haundiarekin.. Greziako mitologian ere badago pertsonai berdina: Amaltea. Amalteak zaindu eta elikatu zuen Zeus geroago honek bere aita Cronos-Saturno tronutik bota eta zigor zezan.

Beraientzako amets bat izen Capricornio -arrainaren buztana- burutua, erreala bihurtua, lan gogor baten ondorioz -ahuntz preparia- balore tinko bazuri esker lortua -mendia-

Ondoko irudian ere ardistak horrelako zerbait margotu du; ahuntza gaurrera igo da eta bere lorpen materialez arro dago, erioak eraman bitarte.

Negumuga

Eguzkia Capricornion

sartzearekin batera hasten da negua, huraxe da urteko egunik llaburrena. Baina biharamunetik hasten da eguna luzatzen eta eguzkia zeruan altxatzen. Lurraren azalean bizi ikus dai-

teke, maiz elur eta izotzez estalia bait dago. Gure arbasoek bazekiten negu gogor baten estualdiak gainditu ahal zirela, baina horretarako aurretaitale eta distziplinatua izan

behar dela.

Capricornio arketipoa

Capricornio kardinala eta lur zeinua da. Beraz, ekintzetara bultzatua eta helburu objetibo eta praktikoen ondotik ibiltzen da. Borondate gogorrekoa da eta pazientzi haundikoa. Poliki poliki, bere indarrak ongi neurtuta, azkenean bere helburua lortzen du.

Ez du erraztasun haundirik emozioak azaltzerakoan. Sarritan itxiak, isilak eta beldurtiak izaten dira arlo horretan. Inola ere ez dute bertzen meneko izan nahi. Libertatea ez galdu nahi izateak bakarti eta kapritso bihurtzen ditu. Capricornio da gailurra, lorpena, eragozpen gainditua, aginpidea. Capricornioarrak hobekiago dihardute beraien helburuan gizarteak ere onartutako balorea baldin bada.

FERMIN ALTZUGUREN

12

Ostatua

Tfnoa: 59 41 53
DONEZTEBE

Guzi hauen
zerbitzura gaude

KOXKA NAVARRA, S.A.

ZERBITZU TEKNIKOA

BERAN: 63 08 98 Tfnoan.
IRUÑEAN: 26 64 11 Tfnoan.

✓ DENDA

✓ SUPERMERKATU

✓ IZOZTEGI

✓ HARATEGI

✓ ARRAINDEGI

✓ GOZODENDA

Etxebizitzak

• **Behobian** etxebizitza salgai Txantre etxetan. Tfnoa. 943 - 623288.

• **Lesakan lokal bat** transpasatzen da Arretxea karrikan (Gaia). Tfnoa. 637410

• **Doneztebe** inguruan, 3.200m² duen borda bat salgai. 1.200.000. Tfnoa: 450054.

Lana

• **Administrari bat lan** egiteko prest; 7 urte terdiko bulego-esperientzia. Tfnoa.: 943-51 38 95

• **Andre batek edozein lan** eginen luke Donezteben eta goizez, igandetan ezik. Dei 45 07 70 Tfnoa.

Salerosketak

• **DOLMAR 120 SUPER** motozerra salgai. Tfnoa: (943) 490619

• **Salamandra bat** merkea eta ona behar dugu. Baduzue deitu 592116 tfnoa. Eskerrik asko.

• **STHIL 08S** motozerra salgai. Tfnoa (943)490619.

• **Esne tanke bat**, Japy markakoa 150 litrokoa saltzen da. Tfnoa. 450465. Begoña - Elgorriaga.

• **Akordeoi bat salgai** Estrella markakoa. Gorri kolorekoa, tekladuna eta 96 baju dituen. 450499 tfnoa.

• **Bazka egosteko pazina** erosiko nuke. Tfnoa. 592043.

• **Logela bat salgai** dago. Erabili gabekoa. Goatzea 1,35 mkoa., armairua bost atekoa, bi mesilla eta tokadorea. Harritz egurrez egindakoa. Tfnoa.: 637879

Denetarik

• **Ekipoak alokatzen dira** Udalentzat, bertsolarentzat, elkarteentzat, mitinetarako eta abar. Laia musika dendara deitza bertzetik ez duzu 63 10 59.

• **Beran, negutegiak** jartzeko terrena behar dut. Metroko 700 pzta. artio ordainduko nuke. Tfnoa: 450054.

Harremanak

• **Lazaro, Joxe Mari, Karlos**; hiru mutil jator eta gazte, beste neska batzu ezagutu nahi dituzte. 18-25 urtetakoak eta buruan txoririk gabekoak izan daitezela. 450127 Tfnoa.

• **Juan Jose Ganboari** Orensen preso dagoena. Goraintziak zure urtebetez egunean zutaz oroitzen direnen partez.

• **Berogailurik** ez baduzu edo nonbait hotzik sumatzen baduzu, zatoz niregana lehenbaitlehen. Edozein gorputz goxatzen dut, beltz edo ori, ximur edo zelulitidun, igar edo pottolo. Atzapra zikin.

• **Arantzako Birjinia-rentzat**: Ezagutu zintudan egunetik orainarte ezin izan zaitut burutik kendu. Gustatuko litzaidake urte berri hau elkarrekin hastera. Urte berri on! Zure laguna.

• **Lesakako Javierentzat**: Zutaz eroturik nago. Zure Todotieran asientoak probatzeko gogoia dut. Larunbatean Bordatxon ikusiko gera. Ez falta. Zugarramurdiko potxola.

• **Leitzako Juanjo**, Mutu, Xanti, Arri, Josu, Berna, Galindo, Pirulo e.a. Goraintziak bi neska Lesakarren partez. Muxu haundi bat. A.A eta K.A.

• **Lekarozko UBI A-koentzat**. Denok aprobaturiko dugu, ziur egon horretaz, tontoak ez bait gara.

• **Carabancheleko Joxeluri**: Olentzeroak aurtan zure askatasuna oparituko digu. Jotake, borroka irabazi arte. Lesakako taldea.

• **Maitea**, zutan daukat iturria ta helburu gurgarria, ene ametsen alorra. Maite zaitut. Larri.

• **Lesakako "Xurda-na" - ri**; hemendik aurrera eta eguberrietan zure zainago festa egiteko. Bimuxu!. Iñaki.

• **Berako Sonia** Mayor-domo ponpoxari: zutaz maiteminduta nago eta Lesakan ikusteko asmoarekin muxu batez agurtzen zaitut zure ipurdi ederrean. Animatu zaitetz. A. M. (Lesakar bat)

• **Edurne Goyeneche**: Barka iezazu. Maite zaitut. Modesto Arraztoa.

ORRIALDE HONETAKO IRAGARKIAK DEBALDEKOAK DIRA. TESTUA IDATZIETA IGORRIGURE BULEGOETARA EDO TELEFONOZ DEITU.

Testua:

ttipi-ttapa

Herriko Etxeko Plaza 1, 31780 BERA Tfnoa: 631188

ttipi-ttapa ZEURE ETXEAN DEBALDE HARTU NAHI BADUZU, EMAN ZURE IZENA!!

IZEN-DEITURAK

HELBIDEA

HERRIA

ttipi-ttapa

Herriko Etxeko Plaza 1, 31780 BERA Tfnoa: 631188

DENBORAPASA

	●	▼		●	▼	Ur sorburuak	▼	Lehen eta azkenekoa
	●			Ipar. Betekada		Landare arantzetsuak		
	▶			▼		▼		▼
			Orraztu ttikia	▶				
			Sumendiaren aho					
	▶							Protagonistaren aurkaria
●	▼		Bat	▶	Ni naiz. zu ...			▼
Herri agintari		Kontuak garbitu	Lehen bokala		Bizkaieraz. itsusi			
▶		▼	▼		▼	Atzizkia	▶	
						●		
Bi	▶		Barazki mota	▶		▼	Kanpo	▶
Gozo			Iodoa				Bizkaiko herria	
▶			▼	Banaka	▶		▼	
				Azkenekoa				
Joanaren bokalak	▶		Ile luze	▶	▼			Kontsonantea
Eite			Zikiraturiko ahari					Goiti
▶			▼	Gure autoetan	▶		(Errep.) Nahi	▶
				Nitrogenoa			Kasik	▼
Duintasunezko	▶			▼	Hari, nuen	▶	▼	
Begira					Bizkaieraz. ote			
▶		Potasioa	▶	Edangai	▶	▼		
		Ardi, hitz elkar.		Egur				
●	Labaina handi	▶	▼	▼			Artsenikoa	▶
	Bokal bikoitza						Atx!	
▶	▼						▼	Kontsonantea
								Kontsonantea
Etorri aditzaren infinitiboa	▶				●	▶	▼	

● Baztango zenbait herri

ALMACENES ETXANIZ, S.A.

Lesakako
Iturria anaiak

**Irunen, zure bainurako behar dituzun osagarri guziak:
griferiak, manparak, mobleak, gres eta zeramikak**

Juan Arana, 3 - Tfnoa: (943) 61 17 67

IRUN